

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 8.11.2006
KOM(2006) 654 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med
Montenegro**

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

BEGRUNDELSE

Det Europæiske Råd gentog på mødet i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003, at det var fast besluttet på fuldt ud og effektivt at støtte det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan. Det godkendte "Thessaloniki-dagsordenen for Vestbalkan", som led i hvilken der introduceres europæiske partnerskaber som et redskab til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan.

Den 9. november 2005 fremlagde Kommissionen et ajourført partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999. Det blev vedtaget af Rådet den 30. januar 2006. Montenegro erklærede sig uafhængigt den 3. juni 2006 efter en folkeafstemning den 21. maj. EU og medlemsstaterne anerkendte siden denne uafhængighedserklæring. Kommissionen mener derfor, at det er hensigtsmæssigt at fremkomme med et forslag til et ajourført europæisk partnerskab for Montenegro alene. Det bygger på de dele, der vedrører Montenegro, af det aktuelle europæiske partnerskab for Serbien og Montenegro, herunder Kosovo, som er blevet ajourført med prioriteter med berøring til Montenegros nye beføjelser og de udfordringer, som Montenegro står over for som uafhængig stat.

Dette fornyede europæiske partnerskab er baseret på bestemmelserne i Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 af 22. marts 2004. Det udstikker kort- og mellemfristede prioriteter for landets forberedelser til yderligere integration med Den Europæiske Union. For at leve op til det europæiske partnerskab bør de kompetente myndigheder i Montenegro opstille en plan, herunder en tidsplan, for specifikke foranstaltninger, som Montenegro har til hensigt at træffe i den henseende. Kommissionen vil løbende føre tilsyn med realiseringen af prioriteterne.

Det europæiske partnerskabs prioriteter danner grundlag for programmeringen af EU's finansielle bistand, der fortsat vil blive ydet via de relevante finansielle instrumenter, særlig Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 af 17. juli 2006 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (Ipa).

Den foreslåede rådsafgørelse har ingen finansielle virkninger. I betragtning af ovenstående opfordrer Kommissionen Rådet til at vedtage vedlagte forslag til Rådets afgørelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Montenegro

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 af 22. marts 2004 om etablering af europæiske partnerskaber, særlig artikel 2¹,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Råd tilsluttede sig på mødet i Thessaloniki den 19.-20. juni 2003 etableringen af europæiske partnerskaber som et middel til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan.
- (2) I henhold til forordning (EF) nr. 533/2004 træffer Rådet afgørelse om principperne, prioriteterne og betingelserne for de europæiske partnerskaber og om enhver efterfølgende tilpasning af disse.
- (3) Det fremgår af forordning (EF) nr. 533/2004, at opfølgningen af de europæiske partnerskaber sikres gennem de mekanismer, der er etableret i forbindelse med stabiliserings- og associeringsprocessen, navnlig med årlige statusrapporter.
- (4) Rådet godkendte den 14. juni 2004 det første europæiske partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244². Rådet besluttede den 30. januar 2006 at ajourføre dette europæiske partnerskab³.
- (5) Montenegro erklærede sig uafhængig den 3. juni 2006 efter en folkeafstemning om uafhængighed den 21. maj 2006.

¹ EUT L 86 af 24.3.2004, s. 1.

² Rådets afgørelse 2004/520/EF af 14. juni 2004 om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999 (EUT L 227 af 26.6.2004, s. 21).

³ Rådets afgørelse 2004/56/EF af 30. januar 2006 om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999 (EUT L 35 af 7.2.2006, s. 32).

- (6) På Rådets samling (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 12. juni 2006 besluttede EU og dets medlemsstater, at de ville udvikle deres videre forbindelser med Republikken Montenegro som en suveræn, uafhængig stat.
- (7) Der bør derfor etableres et nyt europæisk partnerskab med Montenegro på basis af de dele, som vedrører Montenegro, af det europæiske partnerskab med Serbien og Montenegro, som blev godkendt den 26. januar 2006, som en ajourføring på grundlag af konstateringerne i 2006-statusrapporten og suppleret med prioriteter med berøring til de udfordringer, som Montenegro står over for som uafhængig stat.
- (8) For at forberede yderligere integration med Den Europæiske Union bør de kompetente myndigheder i Montenegro opstille en plan, herunder en tidsplan, for specifikke foranstaltninger til opfyldelse af dette europæiske partnerskabs prioriteter -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

I overensstemmelse med artikel 1 i forordning (EF) nr. 533/2004 fastlægges principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Montenegro i bilaget til denne afgørelse, som udgør en integrerende del heraf, og de træder for Montenegros vedkommende i stedet for dem, der er anført i afgørelse 2006/56/EF.

Artikel 2

Gennemførelsen af det europæiske partnerskab undersøges gennem de mekanismer, der er etableret som led i stabiliserings- og associeringsprocessen, herunder Kommissionens årsberetninger.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne
Formand
[...]

BILAG

MONTENEGRO: EUROPÆISK PARTNERSKAB 2006

1. INDLEDNING

Det Europæiske Råd tilsluttede sig etableringen af europæiske partnerskaber som et middel til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan.

Den 9. november 2005 fremlagde Kommissionen et ajourført partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999. Det blev vedtaget af Rådet den 30. januar 2006. Montenegro erklærede sig uafhængigt den 3. juni 2006 efter en folkeafstemning den 21. maj. EU og medlemsstaterne anerkendte siden denne uafhængighedserklæring. Kommissionen mener derfor, at det er hensigtsmæssigt at fremkomme med et forslag til et ajourført europæisk partnerskab for Montenegro alene. Dette forslag baserer sig på de dele af det nuværende europæiske partnerskab for Serbien, herunder Kosovo, som vedrører Montenegro. Det omhandler Montenegros nye beføjelser som uafhængig stat og de udfordringer, som det står over for.

De kompetente myndigheder i Montenegro skal opstille en plan, herunder en tidsplan, for specifikke foranstaltninger til opfyldelse af det europæiske partnerskabs prioriteter.

2. PRINCIPPER

Stabiliserings- og associeringsprocessen skal fortsat danne grundlag for de vestlige Balkanlandes tilnærmelse til EU hele vejen indtil deres fremtidige tiltrædelse.

De identificerede hovedprioriteter vedrører evnen til at opfylde de kriterier, som Det Europæiske Råd fastlagde på mødet i København i 1993, og betingelserne for stabiliserings- og associeringsprocessen, navnlig dem, som Rådet fastsatte i sine konklusioner af 29. april 1997 og 21.-22. juni 1999, samt indholdet af sluterklæringen fra Zagreb-topmødet den 24. november 2000 og Thessaloniki-dagsordenen.

3. PRIORITETER

Prioriteterne i dette europæiske partnerskab er blevet udvalgt på grundlag af, at det er realistisk at forvente, at Montenegro kan realisere dem helt eller i væsentligt omfang i løbet af de kommende par år. Der skelnes mellem kortfristede prioriteter, som forventes realiseret i løbet af et til to år, og mellemfristede prioriteter, som forventes realiseret i løbet af tre-fire år. Prioriteterne vedrører både lovgivning og gennemførelsen heraf.

I betragtning af de betydelige omkostninger, der er forbundet med at opfylde alle EU-kravene og kravenes kompleksitet på visse områder omfatter dette partnerskab ikke alle de vigtige opgaver på dette stadium. Fremtidige partnerskaber vil omfatte flere prioriteter i takt med de fremskridt, der gøres i landet.

Nøgleprioriteterne blandt de kortfristede prioriteter figurerer samlet i begyndelsen af listen. Nøgleprioriteterne er ikke opstillet i rangorden.

3.1. Prioriteter på kort sigt

Nøgleprioriteter

- Vedtage en ny forfatning, som skal bygge på en bred konsensus og være på linje med europæiske standarder, særlig hvad angår menneskerettigheder og mindretals rettigheder, retsvæsenets, revisions-, forsvars- og sikkerhedsstrukturenes organisation.
- Vedtage den lovgivning og oprette de institutioner, som en uafhængig stat har brug for, herunder undertegnelse og ratifikation af de internationale instrumenter, som Statsunionen Serbien og Montenegro havde tiltrådt.
- Gøre en fortsat indsats for at gennemføre reformen af den offentlige administration, herunder lønsystemet for offentligt ansatte, for at sikre gennemsigtighed i ansættelserne, professionalisme og ansvarlighed; gøre en fortsat indsats for at styrke strukturerne for europæisk integration på alle niveauer (herunder i fagministerierne og i parlamentet) og mekanismerne for koordination i forbindelse med EU-anliggender.
- Lægge sidste hånd på reformen af retssystemet; fjerne rekrutterings- og karriereforvaltningen fra parlamentets beføjelser og fastlægge gennemsigtige procedurer baseret på professionelle og objektive kriterier for udvælgelse og karriereudvikling; rationalisere domstolssystemet og modernisere procedurer og forbedre administrationen; skaffe passende og tilstrækkelige finansieringsmidler til retssystemet.
- Styrke parlamentets kontrol over forsvars- og sikkerhedsstrukturene.
- Fortsat sikre uindskrænket samarbejde med Det Internationale Krigsforbrydertribunal for Det Tidligere Jugoslavien (ICTY).
- Styrke kapaciteten til at vedtage og anvende foranstaltninger, som følger af forpligtelser, hvorom der er forhandlet under stabiliserings- og associeringsaftalen, særlig styrke toldvæsenets kapacitet til korrekt at anvende oprindelsesreglerne og metoderne for administrativt samarbejde.

Politiske kriterier

Demokrati og retsstatsforhold

Valg

- Afpolitisere valgadministrationen i tråd med anbefalingerne fra Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder, forbedre dets funktionsmåde, særlig med hensyn til offentliggørelse af valgresultater, kodificere valglovgivningen, fastlægge regler for mediernes dækning af valgkampagner og indføre regler, som kan garantere gennemsigtighed i fordelingen af sæder i overensstemmelse med europæiske standarder; etablere klare rammer for finansiering af valgkampagner.

Parlamentet

- Styrke parlamentets lovgivnings- og kontrolkapacitet i almindelighed, særlig på basis af den nyligt vedtagne forretningsorden.

- Styrke parlamentets kompetence på nye kompetenceområder.
- Styrke udvalget for europæisk integration i dets funktionsmåde og yde passende administrativ støtte og sagkundskab.

Offentlig administration

- Styrke ombudsmandsinstitutionens administrative kapacitet; sikre en behørig opfølgning af ombudsmandens afgørelser.
- Fortsætte med decentraliseringsprocessen og opgradere kommunernes handleevne.

Retsvæsen

- Sikre gennemførelse af lovgivning om obligatorisk grund- og efteruddannelse for dommere, anklagere og andet domstolspersonale og fortsætte med at udbygge dommeruddannelsescentret.
- Lægge sidste hånd på reformen af retssystemet; overflytte rekrutterings- og karriereforvaltningen fra parlamentet og fastlægge gennemsigtige procedurer baseret på professionelle og objektive kriterier for udvælgelse og karriereudvikling; rationalisere domstolssystemet og modernisere procedurer og forbedre administrationen; skaffe passende og tilstrækkelige finansieringsmidler til retssystemet.
- Stille garantier for en styrkelse af anklagemyndighedens uafhængighed og effektivitet, også i budgetanliggender; styrke anklagemyndigheden for organiseret kriminalitet og opgradere kapaciteten inden for bekæmpelse af korruption.
- Opgradere kapaciteten i justitsministeriet med hensyn til internationalt domstols-samarbejde.

Antikorruptionspolitik

- Ændre loven om interessekonflikt og gennemføre den for at fjerne alle muligheder for konflikt mellem embedsmænds interesser.
- Udvide indsatsen i forbindelse med antikorruptionsstrategien, navnlig ved at give retshåndhævelsesinstanser passende finansielle og menneskelige ressourcer til at gennemføre den.
- Udbygge og gennemføre lovgivningen om politiske partier og finansiering af politiske partier for at sikre gennemsigtighed og åbenhed.

Menneskerettigheder og beskyttelse af mindretal

- Sikre effektive mekanismer til implementering af forpligtelser, der følger af internationale instrumenter, bl.a. den europæiske konvention om menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og den europæiske konvention til forebyggelse af tortur.
- Træffe vidtgående og gennemsigtige foranstaltninger i alle påståede tilfælde af mishandling. Styrke de interne kontroltjenester, der varetager opgaver vedrørende mishandling udøvet af lovhåndhævere.

- Forbedre forholdene i fængsler, særlig for sårbare grupper som ungdomskriminelle og personer, som har behov for psykiatrisk behandling; sikre et passende tilsyn med fængselsforholdene for langtidsindsatte og indsatte, der har deltaget i organiseret kriminalitet; sikre yderligere uddannelse af fængselspersonale og forbedring af specialfaciliteter.
- Vedtage en samlet lovgivning til bekæmpelse af diskrimination.
- Sørge for gennemførelse af loven om adgang til offentlig information. Fortsætte med omdannelsen af det montenegrinske radio- og tv-selskab til et public service-organ og afsætte passende finansieringsmidler til det.
- Gennemføre et memorandum om samarbejde mellem ngo'er og statslige organer.
- Fortsætte med at implementere lovgivningen om ejendomsrestitution.
- Skabe passende rammer, også i forfatningssammenhæng, for beskyttelse af mindretals rettigheder. Implementere strategien og handlingsplanen for integration af romaer, herunder flygtninge.

Regionale spørgsmål og internationale forpligtelser

Fortsat styrke det regionale samarbejde og opbygge gode naboskabsforbindelser. Implementere frihandelsaftaler med nabolandene, navnlig inden for rammerne af CEFTA. Forbedre samarbejdet over landegrænserne i forbindelse med bekæmpelse af organiseret kriminalitet, ulovlig handel og smugling, domsstolssamarbejde, grænseforvaltning, miljø, transport og energi.

- Sikre, at flygtnings og internt fordrevne personers rettigheder beskyttes. Ophæve alle diskriminerende bestemmelser vedrørende arbejde, ejendomsret, adgang til domstolene og adgang til statsborgerskab; sikre uhindret adgang til sundhedsydelse og personlige dokumenter. Garantere retten til et virkeligt valg mellem bæredygtig tilbagevenden og integration og skabe grundlag for integration for dem, som vælger dette.
- Tilpasse national lovgivning og praksis til de relevante internationale standarder og aftaler gennem undertegnelse og ratifikation af de relevante internationale instrumenter i Europarådsregi og FN-regi om bekæmpelse af organiseret kriminalitet og økonomisk kriminalitet, herunder korruption.

Økonomiske kriterier

- Bevare makroøkonomisk stabilitet ved hjælp af den nødvendige finanspolitiske tilpasning og konsolidering.
- Tilvejebringe den nødvendige institutionelle kapacitet til at foretage analyser til at udarbejde og gennemføre det program på det økonomi- og finanspolitiske område, som Kommissionens tjenestegrene har foreslået.
- Indføre systemet for forvaltning af de offentlige udgifter, navnlig programbudgetplanlægning, budgetplanlægning på mellemlang sigt og introduktion af periodiseringsprincippet.

- Indarbejde investeringsbudgettet til fulde i statsregnskabet, herunder lokalforvaltningers investeringsudgifter.
- Fortsætte processen for omstrukturering og privatisering af offentligt ejede virksomheder.
- Vedtage og implementere loven om forsikringstilsyn.
- Fortsætte indsatsen med at fremme tilpasningsevnen og kvalifikationerne i arbejdsstyrken med inddragelse af arbejdsgivere og fagforeninger i processen.
- Fortsætte med at foretage de nødvendige tilpasninger af den montenegrinske handelsordning for at gøre den forenelig med de autonome handelsforanstaltninger og den fremtidige stabiliserings- og associeringsaftale (SAA).

Europæiske standarder

Det indre marked

Frie varebevægelser

- Fuldføre vedtagelsen af lovgivning og oprettelsen af institutioner vedrørende standardisering, certificering, måling, akkreditering og overensstemmelsesvurdering på linje med EU-retten for at skabe gunstige handelsvilkår. Begynde at indføre europæiske standarder.
- Oprette interne ordninger for høring og information om nye tekniske forskrifter forud for vedtagelsen, specielt for foranstaltninger, der har indvirkning på handelen.
- Etablere lovgivningsrammer for og administrativ kapacitet til aktiv forbruger- og sundhedsbeskyttelse i tråd med EU's forbruger- og sundhedspolitik.
- Fortsætte med de nødvendige reformer for at kunne overholde WTO-reglerne og -forpligtelserne og dermed fremskynde WTO-tiltrædelsesprocessen.

Told og beskatning

- Tilpasse toldlovgivningen og -procedurerne yderligere til EU-retten. Fortsætte moderniseringen af toldadministrationen for at sikre en solid administrativ kapacitet og styrke bekæmpelsen af korrupsion, grænseoverskridende kriminalitet og skatte- og afgiftsunddragelse.
- Ændre lovgivning vedrørende oprindelsesregler og gennemføre den som retsgrundlag for anvendelse af EF's oprindelsesregler i forbindelse med de autonome handelsforanstaltninger sammen med information og træning af erhvervsdrivende og toldembedsmænd.
- Gå videre med at tilnærme skattelovgivningen til de gældende EU-bestemmelser. Forbedre implementeringen af skattelovgivningen, særlig hvad angår opkrævning og kontrol, for at bekæmpe skattesvig.
- Anvende principperne i adfærdskodeksen for erhvervsbeskatning og sikre, at nye skatteforanstaltninger er i overensstemmelse med disse principper.

Konkurrence

- Oprette en konkurrencemyndighed, som skal kunne operere i fuld uafhængighed, og forsyne denne med den fornødne virkemidler.
- Styrke statsstøttereglerne og øge gennemsigtigheden som et første skridt mod statsstøttekontrol på linje med kravene i stabiliserings- og associeringsaftalen.

Offentlige indkøb

- Implementere en effektiv ordning for offentlige indkøb på linje med EU-principperne, også hvad angår klageadgang. Sikre fuldstændig gennemsigtighed i procedurer uanset kontraktens størrelse og ikke-forskelsbehandling af montenegrinske og EU-leverandører.
- Etablere agenturet for offentlige indkøb og tilsynsmyndigheden for offentlige indkøb og sørge for, at de fungerer, samt forbedre deres administrative kapacitet; sørge for passende træning af det ansvarlige personale hos de ordregivende myndigheder i anvendelsen af indkøbsreglerne.

Intellektuel ejendomsret

- Væsentligt højne niveauet for beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, navnlig med vedtagelse af lovgivning om intellektuelle ejendomsrettigheder, inkl. retshåndhævelsesbestemmelser, og med oprettelse af et kontor for intellektuel ejendomsret.
- Styrke implementerings- og håndhævelseskapaciteten på dette område, også ved grænserne, hos politi og toldvæsen og domstolene.
- Formelt bekræfte deltagelse i de vigtigste internationale aftaler inden for intellektuel ejendomsret.

Finansielle tjenesteydelser

- Styrke regelværket og overvågningen af finansielle institutioner og finansielle markeder i overensstemmelse med gældende EU-praksis, særlig hvad angår banksektoren.
- Styrke samarbejdet med indenlandske tilsynsmyndigheder, som fører tilsyn med udenlandske banker med store datterselskaber i Montenegro, indgå samarbejdsaftaler i den forbindelse.

Selskabsret

- Forbedre tilsynet med, at kravene om finansiel rapportering håndhæves, særlig i forbindelse med finansielle institutioner og børsnoterede selskaber.

Beskæftigelse og arbejdsmarkeds- og socialpolitik

- Forbedre kapaciteten i ministeriet for arbejde og social velfærd til at udforme politik og føre tilsyn med vægten lagt på integration på arbejdsmarkedet af unge, kvinder og sårbare grupper; opgradere den resultatorienterede forvaltning af den montenegrinske arbejdsformidlings aktive beskæftigelsesforanstaltninger.

- Forbedre arbejdsinspektoraternes arbejde med sigte på en forbedring af arbejdsmiljøet.
- Øge indsatsen for at fremme kvalitet inden for uddannelsessystemet og livslang læring
- Arbejde videre på at forbedre systemet for de videregående uddannelser med hensyn til kvalitet, effektivitet og relevans og støtte integrationen heraf i det europæiske rum for de videregående uddannelser.

Sektorpolitikker

Industri og SMV

- Gå videre med implementeringen af det europæiske charter for små virksomheder.
- Styrke agenturet for investeringsfremme. Forbedre mulighederne for høring og repræsentation af erhvervslivet.
- Vedtage lovgivning om harmonisering og fremskyndelse af licensudstedelse og systemerne for udstedelse af tilladelser, gennemføre lovgivning i nært samarbejde med de lokale myndigheder og vedtage og gennemføre en handlingsplan for at lette forholdene for erhvervslivet.
- Fremskynde arbejdet med oprettelse af en national garantifond for SMV'er.

Landbrug og fiskeri

- Fortsat styrke den administrative kapacitet til politikformulering og –implementering vedrørende landbruget og udvikling af landdistrikter.
- Vedtage loven om fødevarerikkerhed, lovgivning om dyrevelfærd og ny lovgivning om dyresundhed samt styrke veterinær- og plantesundhedstjenesterne, herunder kontrol- og laboratoriekapaciteten.
- Fortsætte med at tilpasse lovgivning efter EU-rettens bestemmelser på dyre- og plantesundhedsområdet, inkl. oprettelse af et integreret fødevarerikkerhedssystem med sigte på at hindre overlapninger og øge fødevarerikkerheden. Udarbejde et system for identifikation og registrering af kvæg efter EU-kravene.
- Lægge sidste hånd på fiskeristrategien og forbedre Montenegros kapacitet til at føre en fiskeripolitik på linje med EU-standarderne, også hvad gælder internationalt samarbejde.

Miljø

- Fortsætte med at tilnærme lovgivningen til EU's lovgivning og standarder, særlig rammelovgivningen om miljøbeskyttelse. Udvikle den administrative kapacitet til at gennemføre og håndhæve lovgivning.
- Udvikle en samlet miljøbeskyttelsesstrategi (vand, affald, luft). Vedtage arealanvendelsesplanen; vedtage strategien for bæredygtig udvikling og sektorstrategier (integreret kystforvaltning, biodiversitet, klimaændringer). Styrke den administrative kapacitet inden for miljøforvaltning.

Transportpolitik

- Fortsætte med at tilpasse luftfartslovgivningen, også om flyvekontrol, til EU-retten i overensstemmelse med forpligtelserne i henhold til aftalen om det fælles europæiske luftfartsområde.
- Styrke myndigheden for civil luftfart og udpege et operationelt uafhængigt organ for undersøgelse af flyulykker, et national tilsynsorgan for luftfartstjenesteudbyderen og et organ med ansvar for håndhævelse af flypassagerers rettigheder.
- Fortsætte med at implementere aftalememorandummet om udvikling af det sydøst-europæiske regionale net af basale transportforbindelser, herunder samarbejde i det sydøsteuropæiske transportobservatorium (SEETO).
- Implementere vejtransportloven (herunder etablering af relevante implementerings-strukturer). Sørge for tilstrækkelige ressourcer til vedligeholdelse af transportinfrastruktur og institutioner.

Energi

- Ratificere og fortsætte med at implementere forpligtelserne i henhold til den undertegnede traktat om energifællesskabet.
- Færdiggøre og implementere energiudviklingsstrategien, herunder strategien for energi-effektivitet; styrke økonomiministeriets administrative kapacitet på energiområdet.
- Oprette et tilsynsorgan og vedtage den relevante lovgivning om nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse.

Informationssamfund og medier

- Styrke telekommunikationsagenturet med henblik på at skabe konkurrence på markedet på basis af den relevante lovgivning, især ved indførelse af de nødvendige konkurrencebeskyttelsesforanstaltninger på markedet.
- Styrke økonomiministeriets administrative kapacitet på området elektronisk kommunikation. Tage yderligere skridt til at skabe takstmæssig ligevægt og undersøge betingelserne i forbindelse med samtrafiktakster samt behandle spørgsmålet om gebyr for licensudstedelse.
- Garantere radio- og tv-myndighedens uafhængighed.
- Garantere en problemløs omdannelse af det montenegrinske radio- og tv-selskab til et public service-organ og afsætte midler til, at det kan fungere effektivt.

Finanskontrol

- Ajourføre den offentlige strategi for intern finanskontrol med henvisning til målene på kort og mellemlang sigt sammen med relevant støtte til it-systemet; forbedre kapaciteten til at foretage intern revision.
- Yderligere styrke rigsrevisionen og sørge for passende forfatningsmæssige garantier.

Statistikker

- Indsamle og fremsende statistiske oplysninger, som opfylder de statistiske krav inden for økonomi, handel, penge- og finanspolitik, og som er forenelige med gældende EU-praksis.
- Revidere og vedtage masterplanen for statistikker med henblik på at forbedre statistikernes kvalitet og udvide deres anvendelsesområde. Styrke indsamlingen og bearbejdningen af landbrugsstatistikker i overensstemmelse med EU's normer og metoder; indføre HS-nomenklaturen 2007.

Justitsanliggender, frihed og sikkerhed

Visum, grænsekontrol, asyl og migration

- Udvikle den administrative kapacitet inden for visumpolitik og tilpasse visumpolitikken til EU's.
- Styrke den integrerede grænseforvaltning og garantere, at alle ansvarlige instanser, herunder civile kontrolmyndigheder, anvender den konsekvent.
- Vedtage asyllovgivningen og bygge de planlagte modtagelsescentre for asylansøgere og flygtninge.

Hvidvaskning af penge

- Sikre en effektiv implementering og koordinering af lovgivningen til bekæmpelse af pengehvidvask og styrke de finansielle efterretningsenheder.

Narkotika

- Videreudvikle kapaciteten til at indgå i internationalt samarbejde hos centret for bekæmpelse af narkotika og smugleri og forbedre de operationelle analysekapaciteter, inkl. oprettelse af relevante databaser.
- Opstille en national strategi for bekæmpelse af narkotikamisbrug og –handel på linje med EU's narkotikastrategi 2005-2012 og EU's narkotikahandlingsplan 2005-2008 og lancere en oplysningskampagne om narkotika.
- Opstille standarder til forhindring af omdirigering af prækursorer og andre stoffer, som er grundlæggende for fremstilling af ulovlig narkotika.
- Udvikle de relevante retshåndhævelsesmyndigheders kapacitet til at bekæmpe narkotikamisbrug og –handel.

Politi

- Yderligere styrke politiets professionelle kapacitet gennem specialiseret uddannelse, udvikling af efterforsknings- og risikoanalyseredskaber.
- Overvåge driften af politiakademiet.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

- Oprette effektive institutionelle mekanismer til korpsamarbejdet inden for bekæmpelse af organiseret kriminalitet og forbedre kapaciteten hos politiet til at bekæmpe organiseret kriminalitet.
- Forbedre kapaciteten til at bruge særlige efterforskningsmetoder på basis af passende garantier og forbedre kriminalefterretningssystemet.
- Vedtage lovgivning om og udvikle kapacitet til beslaglæggelse af aktiver og indtægter fra kriminalitet.
- Gøre det internationale samarbejde mere effektivt og implementere de relevante internationale konventioner om terrorisme og forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet; forbedre samarbejdet og udvekslingen af information mellem alle grene af sikkerhedstjenesterne og med andre stater; forebygge finansiering og forberedelse af terrorhandlinger.

Menneskesmugling

- Fortsætte med at styrke bekæmpelsen af menneskesmugling og menneskehandel, herunder sikre, at ofre ydes passende bistand og beskyttelse.

Beskyttelse af personoplysninger

- Vedtage lovgivning om beskyttelse af personoplysninger og oprette en uafhængig myndighed til overvågning af databeskyttelse.
- Træffe de nødvendige forberedelser til at indgå en samarbejdsaftale med Europol.

3.2. Mellemfristede prioriteter

Politiske kriterier

Demokrati og retsstatsforhold

Forfatningsspørgsmål

- Implementere den nye forfatning, som er vedtaget i overensstemmelse med europæiske standarder.

Valg

- Fortsat opretholde høje standarder ved afholdelse af valg; anvende klare regler for finansiering af valgkampagner.

Parlamentet

- Fortsætte med at styrke parlamentets kapacitet på alle områder, særlig i forbindelse med overtagelsen af EU-retten.

Offentlig administration

- Yderligere styrke enhederne for europæisk integration i fagministerierne og koordinationsmekanismerne vedrørende EU-anliggender, herunder SAA og IPA.
- Opstille principper og procedurer og udvikle den relevante administrative kapacitet med henblik på indførelse af et decentralt gennemførelsessystem for forvaltning af EU-bistand i overensstemmelse med EU-kravene.
- Yderligere styrke myndigheden for forvaltning af de menneskelige ressourcer. Styrke politikformuleringsprocessen. Fortsætte med at implementere decentraliseringsreformen.
- Yderligere arbejde for åbenhed i ansættelsesprocedurer, for professionalisme og ansvarlighed, bl.a. på basis af etiske regler og retningslinjer.
- Gå videre med omstruktureringen og reformen af de væbnede styrker, herunder en passende nedskæring.

Retsvæsen

- Sikre, at dommeruddannelsescentret fungerer tilfredsstillende. Implementere it-strategien for retsvæsenet.
- Lægge sidste hånd på de strategiske rammer for reform af retsvæsenet; gennemføre reformplanerne; skabe åbenhed i ansættelses- og karriereforvaltningsprocedurerne; fortsætte med at opgradere retsvæsenets ressourcer.
- Fortsætte med at styrke anklagemyndighedens effektivitet.
- Fortsætte med at opgradere kapaciteten i justitsministeriet med hensyn til internationalt domstolssamarbejde.

Antikorrupsionspolitik

- Resolut fortsætte med at forebygge og bekæmpe korruption på alle niveauer og tilvejebringe midler til forebyggelse og bekæmpelse af korruption. Sikre fuld overholdelse af FN-konventionen om korruptionsbekæmpelse og de relevante konventioner i Europarådets regi.
- Etablere effektive procedurer for opdagelse, behandling og opfølgning af tilfælde af formodet svig og andre uregelmæssigheder i forbindelse med nationale og internationale finansieringsmidler, herunder EU-midler.

Menneskerettigheder og beskyttelse af mindretal

- Implementere lovgivning om bekæmpelse af diskrimination og lovgivning om mindretals rettigheder.
- Fortsætte med at forbedre forholdene i fængsler.
- Forhindre mishandling begået af retshåndhævende instanser og behandle sager herom.

- Sikre at handicappede børn og børn fra mindretalsgrupper inkluderes i det normale undervisningssystem; reformere børneinstitutionssystemet.
- Fortsætte med at fremme integrationen af mindretal og et godt forhold mellem de etniske grupper.
- Videreføre samarbejdet med ngo'er på stats- og kommuneplan.

Regionale spørgsmål og internationale forpligtelser

- Lette integrationen for flygtninge, der vælger ikke at vende tilbage. Implementere den nationale strategi for flygtninge som led i en samlet strategi for social inklusion og social integration.
- Fortsætte med gennemførelsen af ordninger for regionalt samarbejde.

Økonomiske kriterier

- Styrke den makroøkonomiske stabilitet gennem fortsat finanspolitisk tilpasning og konsolidering for yderligere at mindske ubalancerne udadtil.
- Skabe større effektivitet i de offentlige udgifter, navnlig gennem en forbedring af budgetprocessen og finansforvaltningen på centralt og lokalt plan. Øge kapaciteten til budgetforberedelse og –gennemførelse, så det bliver muligt at foretage en prioritering.
- Skabe et mere fleksibelt arbejdsmarked gennem en gradvis liberalisering.
- Forbedre erhvervs klimaet for at fremme udviklingen af den private sektor og beskæftigelsen. Strømline retsprocedurene i handelssager, særlig i forbindelse med konkurs.
- Udforme og påbegynde anvendelsen af en integreret forskningspolitik til støtte af forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Europæiske standarder

Det indre marked

Frie kapitalbevægelser

- Fuldstændig liberalisere kapitalbevægelserne og betalinger på linje med EU's principper.

Frie varebevægelser

- Yderligere udvikle standardiseringen, særlig ved indførelse af europæiske standarder. Fortsætte med at gennemføre både den nye og generelle metodes direktiver og den gamle metodes direktiver i den nationale lovgivning. Etablere en struktur for markedstilsyn som krævet ifølge EU-retten.

Told og beskatning

- Sikre, at den montenegrinske told- og skattelovgivning fortsat tilpasses til EU-retten, at den administrative kapacitet til at gennemføre denne lovgivning øges, og at korrupsion, kriminalitet på tværs af grænserne og skatteunddragelse bekæmpes.
- Forbedre gennemsigtigheden og udvekslingen af information med EU-medlemsstaterne for at lette håndhævelsen af foranstaltninger, der forebygger skatteundgåelse og skatteunddragelse.
- Etablere en gennemsigtig informationsudveksling med Kommissionen og medlemsstaterne med sigte på at styrke håndhævelsesforanstaltninger til at forhindre skattesvig, skatteunddragelse og –undgåelse.

Konkurrence

- Fortsætte med at styrke konkurrencemyndigheden, inkl. dens funktionelle uafhængighed.
- Fortsætte med at udbygge statsstøtterammerne og indføre statsstøttekontrol på linje med kravene i stabiliserings- og associeringsaftalen.

Offentlige indkøb

- Fortsætte med at udbygge ordningen for offentlige indkøb, herunder i forsyningssektoren og i forbindelse med koncessioner, gennem en yderligere tilpasning af indenlandsk lovgivning til EU-retten og en forbedring af den administrative kapacitet i agenturet for offentlige indkøb, tilsynsmyndigheden og de ordregivende enheder.
- Fortsætte med at sikre fuldstændig gennemsigtighed i procedurer uanset kontraktens størrelse og ikke-forskelsbehandling af montenegrinske og EU-leverandører.

Intellektuel ejendomsret

- Sikre samme beskyttelsesniveau som i EU gennem en fuldstændig tilpasning af indenlandsk lovgivning til EU-bestemmelserne om intellektuelle ejendomsrettigheder og en løbende styrkelse af den administrative kapacitet og alle relevante offentlige myndigheders håndhævelse af bestemmelserne, også ved grænserne, hos politi og toldvæsen og domstolene.

Finansielle tjenesteydelser

- Indføre alsidige regulerings- og tilsynsregler for finansielle institutioner og finansielle markeder på linje med EU's principper.

Selskabsret

- Påbegynde en tilpasning af kravene om finansiel rapportering til EU-retten og sikre, at de indfries.

Beskæftigelse og arbejdsmarkeds- og socialpolitik

- Yderligere forbedre kapaciteten i ministeriet for arbejde og social velfærd til at udforme politik og føre tilsyn med vægten lagt på integration på arbejdsmarkedet af unge, kvinder og sårbare grupper samt modernisering af socialpolitik; yderligere opgradere den resultatorienterede forvaltning af den montenegriske arbejdsformidlings aktive beskæftigelsesforanstaltninger.

Sektorpolitikker

Industri og SMV

- Sikre, at det europæiske charter om små virksomheder gennemføres.
- Begynde at indføre konsekvensanalyser for lovgivningen. Fortsætte med at forbedre adgangen til finansiering og udvikle virksomhedsstøttestrukturer (klynger, væksthuse, erhvervsparker/teknologiparker).

Landbrug og fiskeri

- Videre udbygge den administrative kapacitet til politikformulering og –implementering inden for landbrug og udvikling af landdistrikter. Udforme og begynde at implementere en politik for udvikling af landdistrikterne.
- Styrke den institutionelle kapacitet på fødevarerikkerhedsområdet. Forberede et program for opgradering af fødevarerikkerheder, så de opfylder EU-kravene. Indlede arbejdet med henblik på identificering af får og geder og registrering af deres bevægelser. Indlede arbejdet med henblik på at sikre en effektiv kontrol af den indenlandske planteproduktion, særlig for produkter omfattet af specifikke EU-krav.
- Træffe foranstaltninger til at sikre, at fiskeripolitikken i højere grad tilnærmes til EU-normerne, særlig med hensyn til ressourceforvaltning, inspektion og kontrol samt på det markeds- og strukturpolitiske område.

Miljø

- Fortsætte med at tilnærme lovgivningen til EU's lovgivning og standarder, særlig lovgivningen om luftforurening, vand og kemikalier.
- Begynde at implementere arealanvendelsesplanen og den samlede miljøbeskyttelsesstrategi. Begynde at implementere strategien for bæredygtig udvikling og andre sektorstrategier (integreret kystforvaltning, biodiversitet, klimaændringer). Sikre en bæredygtig finansiel ramme for implementeringen af en miljøbeskyttelsespolitik på mellemlang til lang sigt.
- Ratificere og begynde at implementere Kyoto-protokollen.
- Fortsat styrke den administrative kapacitet i fagministerier og organer, der er ansvarlige for miljøplanlægning, tilladelser, kontrol, håndhævelse af regler og overvågning samt projektforvaltning.

Transportpolitik

- Styrke kapacitetsopbygningen, herunder vedrørende forberedelse af store investeringsprojekter. Fortsat øremærke tilstrækkelige ressourcer til vedligeholdelse af transportinfrastruktur og institutioner.
- Implementere internationale forpligtelser i henhold til Den Internationale Søfartsorganisations konventioner og [forbedre](#) sikkerhedsforholdene til søs for flåden på baggrund af Paris-aftalememorandummet.

Energi

- Vedtage og implementere en langsigtet strategi for en miljømæssigt bæredygtig energipolitik.
- Fortsætte med at implementere regionale og internationale forpligtelser på dette område med henblik på etablering af et konkurrencedygtigt regionalt energimarked.
- Tiltræde internationale konventioner om nuklear sikkerhed, som Euratom allerede er part i.

Informationssamfund og medier

- Lægge sidste hånd på overtagelsen af EU-bestemmelserne fra 2002 om elektronisk kommunikation.
- Oprette et konkurrencepræget marked for elektronisk kommunikation gennem gradvis implementering af lovgivning og under anvendelse af konkurrencebeskyttelsesforanstaltninger og fjernelse af eventuelle eksisterende hindringer for markedsadgang.
- Sørge for, at tilsynsmyndighederne bevarer deres uafhængighed, og at de råder over tilstrækkelige ressourcer og sagkundskab til at udføre deres hverv.
- Tilpasse al lovgivning til EU-rettens bestemmelser på det audiovisuelle område.

Finanskontrol

- Fastlægge og efterleve principperne om decentral ledelsesansvarliggørelse og funktionelt uafhængig intern revision i overensstemmelse med internationalt godkendte standarder og EU's bedste praksis.
- Styrke rigsrevisionens operationelle kapacitet og funktionelle og finansielle uafhængighed.
- Udvikle procedurer og administrativ kapacitet til sikring af en effektiv beskyttelse af EU's finansielle interesser.

Statistikker

- Fortsætte med at udarbejde pålidelige økonomiske statistikker. Opbygge institutionel kapacitet til at udarbejde og offentliggøre statistiske basisdata, der er tilpasset europæiske normer for erhvervsstatistikker, arbejdsmarkedsstatistikker og nationalregnskaber.
- Inddrage lokalmyndighederne helt i statsregnskabet.

Justitsanliggender, frihed og sikkerhed

Visum, grænsekontrol, asyl og migration

- Udvikle den tekniske infrastruktur og kapaciteten i form af menneskelige ressourcer til at implementere den integrerede grænseforvaltningspolitik, herunder styrke grænsepolitiet og toldvæsenet. Forbedre kontakterne over grænserne med nye grænseovergangssteder.
- Yderligere afstemme visumpolitikken med EU-lovgivning og –praksis.

Narkotika

- Forbedre samarbejdet mellem forskellige agenturer og det internationale samarbejde og yderligere udvikle de relevante retshåndhævende organers kapacitet til at bekæmpe ulovlig narkotikahandel.

Politi

- Fortsætte omstruktureringen; sikre ansvarlighed; reformere politiuddannelsen; sikre samarbejde mellem retshåndhævelsesorganer.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

- Udvikle et effektivt system til beskyttelse af vidner, som også omfatter regionale elementer.
- Styrke bekæmpelsen af økonomisk og finansiell kriminalitet (herunder pengehvidvask og falskmønteri), svig og korrupsion og forbedre den dertil svarende lovgivning.
- Lette udstationeringen af forbindelsesofficerer fra EU-medlemsstater i de relevante statsorganer for bekæmpelse af organiseret kriminalitet. Gennemføre Palermo-konventionen og protokollerne dertil om grænseoverskridende organiseret kriminalitet og anvende de relevante internationale standarder for finansiell og økonomisk kriminalitet.
- Øge den administrative og retslige kapacitet til implementering af straffeloven i forbindelse med organiseret kriminalitet. Yderligere styrke indenrigsministeriets enhed for bekæmpelse af organiseret kriminalitet og sikre koordinering mellem alle håndhævelsesorganer, inkl. udvikling af en passende kriminalefterforskningskapacitet.
- Styrke bekæmpelse af økonomisk og finansiell kriminalitet (også bekæmpelse af forfalskning af betalingsmidler, kontanter og andre) og opgradere den institutionelle og administrative kapacitet til at løse dermed forbundne problemer.

Beskyttelse af personoplysninger

- Sikre, at myndigheden til overvågning af databeskyttelse fungerer gnidningsløst.
- Befæste kapaciteten hos statslige myndigheder, særlig retshåndhævelsesinstanserne, til at gennemføre lovgivning om beskyttelse af personoplysninger.

4. PROGRAMMERING

Fællesskabets bistand til Vestbalkanlandene inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen ydes ved hjælp af de eksisterende finansielle instrumenter, særlig Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006⁴. Denne afgørelse får derfor ingen finansielle virkninger. Montenegro kan få adgang til finansiering fra multilandeprogrammer og horisontale programmer.

5. KONDITIONALITET

Fællesskabets bistand til landene på Vestbalkan er betinget af fremskridt med opfyldelsen af København-kriterierne og fremskridt med virkeliggørelsen af de specifikke prioriteter for dette europæiske partnerskab. Hvis disse betingelser ikke overholdes, har Rådet mulighed for at træffe passende foranstaltninger på grundlag af artikel 21 i Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006⁵. Fællesskabsbistanden er ligeledes underlagt de betingelser, Rådet har fastlagt i sine konklusioner af 29. april 1997, bl.a. hvad angår modtagernes pligt til at gennemføre demokratiske, økonomiske og institutionelle reformer.

6. OVERVÅGNING

Gennemførelsen af det europæiske partnerskab undersøges ved hjælp af de mekanismer, der er etableret ved stabiliserings- og associeringsprocessen, især Kommissionens årsberetninger.

⁴ EUT L 210 af 31.7.2006. s. 82.

⁵ Artikel 21 i Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 (EUT 210 af 31.7.2006, s. 90).